

RINGERIKE
KOMMUNE

Kommuneplanens arealdel

Orientering om forslag til planprogram (innledning til sak 13/22)

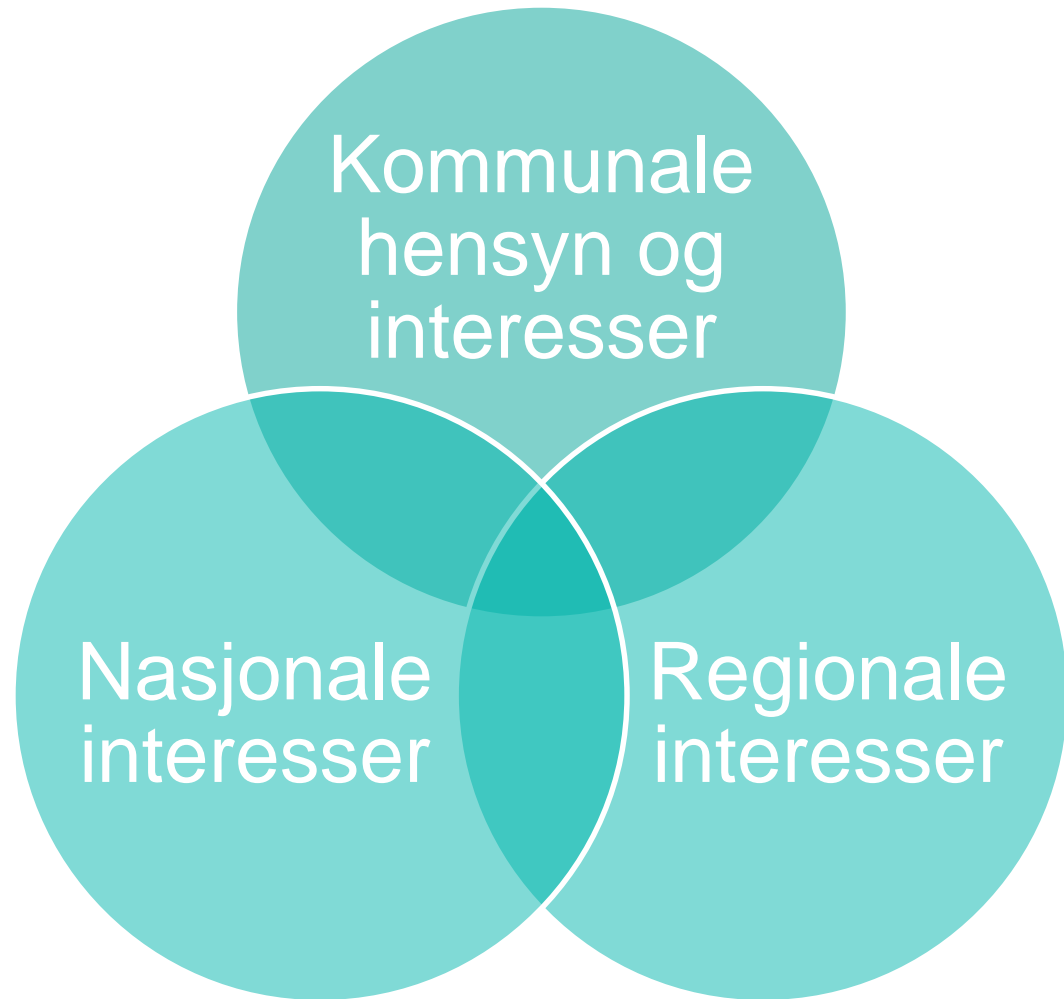
Ingvild Skaset, kommuneplansjef og Bente Elsrud Anfinnsen, klima- og miljøsjef
HMA 7. mars 2022

1. Målet med kommuneplanens arealdel
2. Føringer for planarbeidet
3. Gjennomføring av planarbeidet
4. Viktige temaer i planarbeidet
5. Opplegg for konsekvensutredning
6. Føringer og kunnskapsgrunnlag for planarbeidet

- Planprogrammet skal gjøre planleggingen målrettet og forutsigbar
 - Gi klare rammer for planarbeidet.
 - Vise hvordan kommunen skal ta en mer aktiv rolle i planarbeidet.
 - Gi realistiske forventninger
 - hos grunneiere, utbyggere og andre om hvilke innspill som vil kunne føre fram.
- Framdriftsplanen krever:
 - Et godt samarbeid administrasjon – politisk
 - Prioriteringer og avgrensning

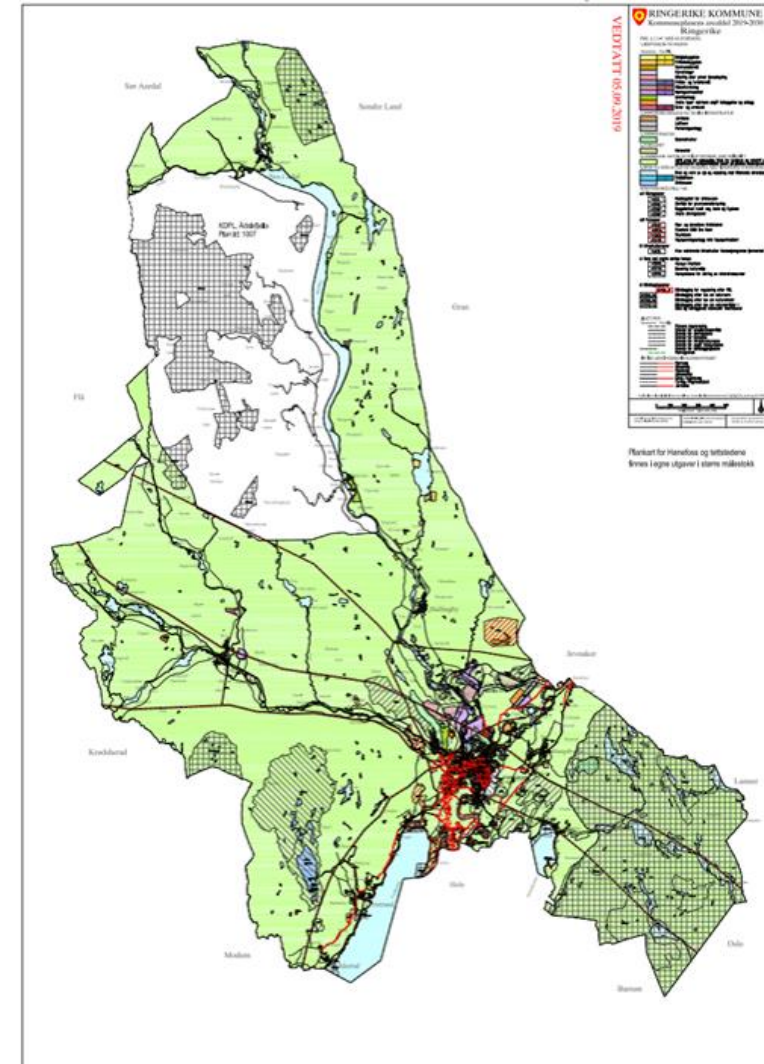

- Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi → kommunestyrets føringer
- Ta utgangspunkt i gjeldende arealplaner → hva er behovet for endringer?
- Nasjonale og vesentlig regionale interesser og føringer:
 - kommunen plikt til å ivareta
 - kan gi grunnlag for innsigelse.

Gjeldende arealplaner i Ringerike kommune

- Gjeldende arealdel ligger til grunn.
- Justeringer og mindre kursendringer, tilpasse til arealstrategien og overordnede føringer.
- Styrke planen som styringsdokument basert på erfaring ved bruk. Oppdatere kart og bestemmelser.
- Avklare forholdet mellom eldre reguleringsplaner og nyere planer, hvilke planer skal innarbeides og eventuell oppheving av eldre utdaterte planer

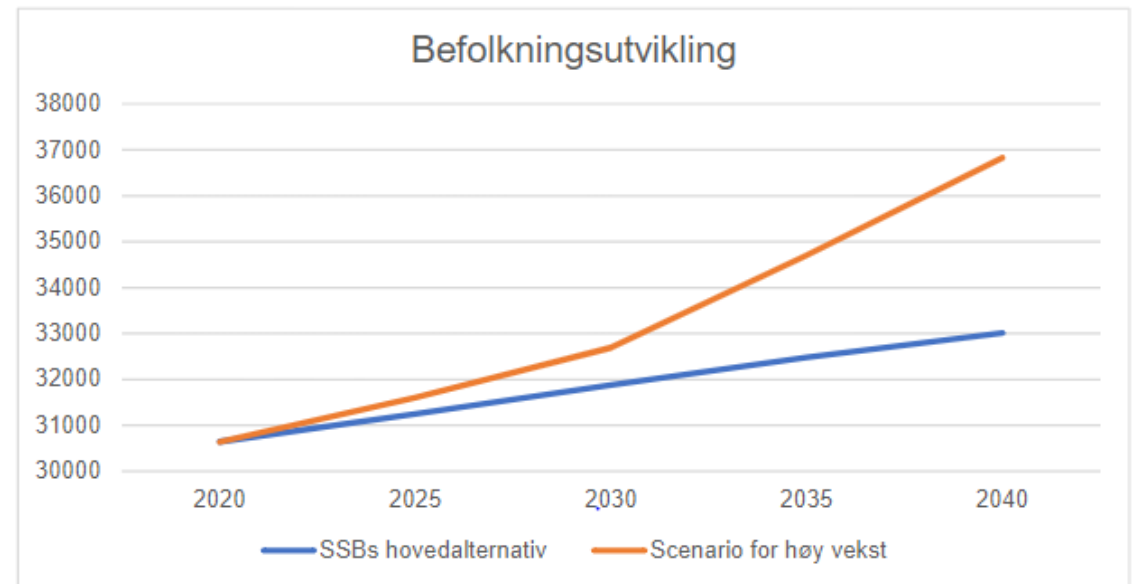
Hvilken befolkningsutvikling skal vi planlegge for?

- Kommunen skal være realistisk når det gjelder befolkningsutviklingen det planlegges for.
- Skal samtidig legge til rette for at Ringerike i framtida kan få en høyere vekst enn vi har hatt de siste åra.
- Særlig viktig å tenke langsiktig når det gjelder å sikre gode arealer til offentlige formål som skoler, barnehager, helsetjenester, offentlige rom og grøntområder.

Figuren nedenfor viser SSBs hovedalternativ i blått (middels nasjonal vekst).

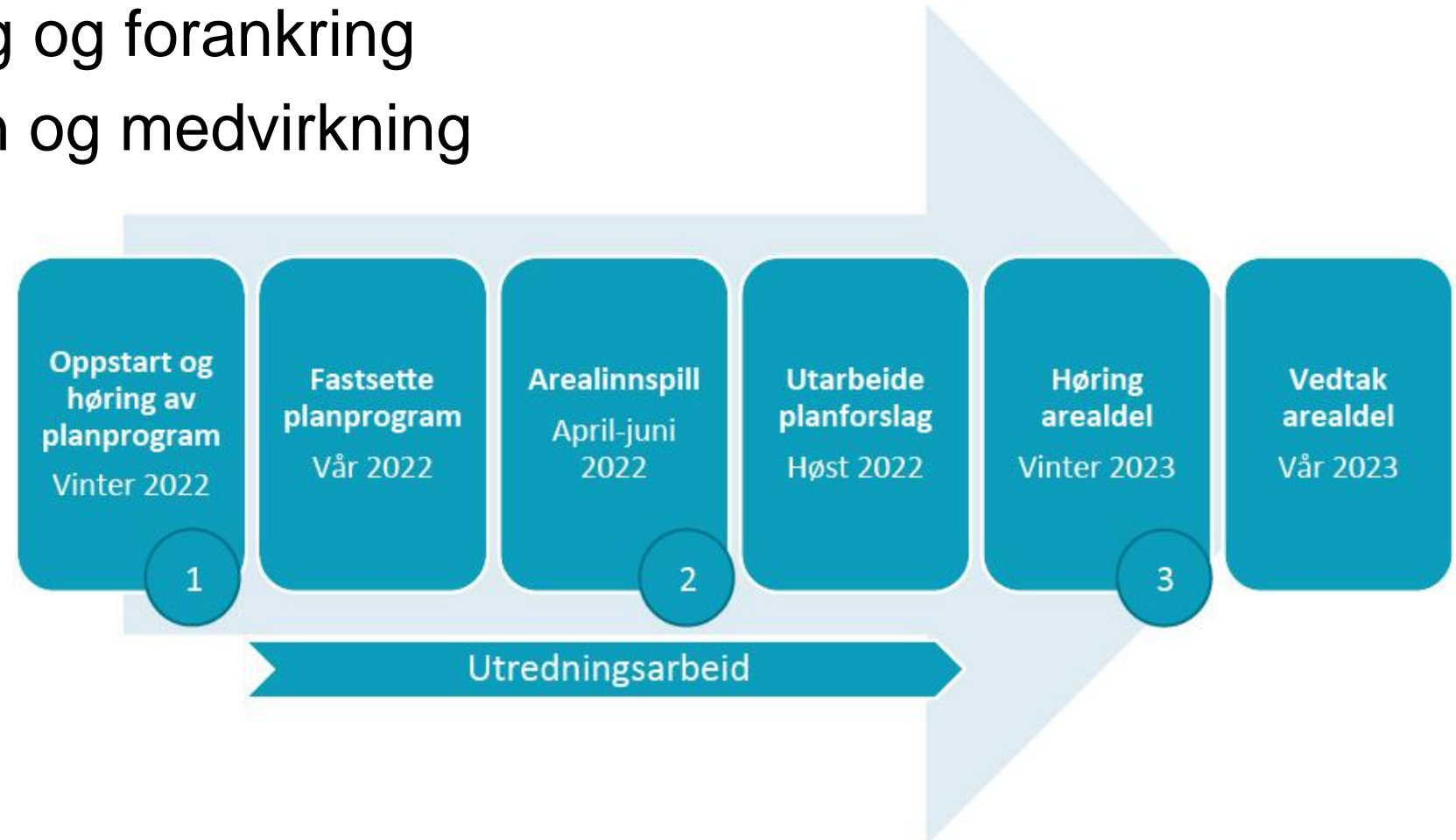
Orange linje viser et scenario med en høyere befolkningsvekst. Omfatter SSBs framskriving med høy nasjonal vekst fram mot 2030, og fra 2030 er det lagt inn en vekst på 1,2 prosent per år.

Kapittel 3 Gjennomføring av planarbeidet

- Framdrift og gjennomføring av planprosessen
- Politisk organisering og forankring
- Plan for informasjon og medvirkning

Planprosesser skal være åpne og forutsigbare og legge til rette for bred medvirkning.

- Kommunens hjemmeside
- Digital innbyggerdialog
- Facebook og andre digitale plattformer kommunen har
- Lokalavis
- Åpne møter og ByLab
- Direkte informasjon
- Lovpålagte varslinger

Ny kommuneplan for Drammen kommune

INFORMASJON SAMFUNNSDELEN AREALDELEN INNSPILL

Har du arealinnspill?

Samfunnsdelen og arealstrategien legger opp til å bygge videre på igangsatte strategier og overordnede prinsipper som blant annet bygge «innefra og ut», fortettingen rundt kollektivknutepunkter/-åre, fortetting framfor å ta i bruk nye områder, flerkjernet stedsutvikling, satsing på miljøvennlige transportsystemer og prinsipper for vern.

Alle innspill til endret eller ny arealbruk skal vurderes opp mot samfunnsdelens strategier og arealpolitiske prinsipper. Dette som grunnlag for å avgjøre om disse innspillene skal være med videre i planarbeidet og utredes nærmere. Det vil bli vurdert om arealbruksendringen som foreslås bygger opp under mål og strategier i samfunnsdelen. Samfunnsdelens arealpolitiske strategier og prinsipper danner hovedgrunnlaget for disse vurderingene.

Arbeidet med arealdelen er et omfattende arbeid som berører store arealer og mange interesser. For å sikre en god og forutsigbar prosess er kommunen avhengig av at innspillene er godt beskrevet og begrunnet. Samtidig oppfordres dere til å gjøre innspillene så korte og konkrete som mulig.

Det er utarbeidet egne maler for å strukturere innspillene. En mal er rettet mot utbyggere og grunneiere som har konkrete innspill til endret arealbruk. Den andre malen er egnet for andre innspill og kan brukes av alle.

Malene finner du her:

- Mal for innspill til endret arealbruk (for utbyggere og fagkyndige)
- Mal for andre innspill (for innbyggere, organisasjoner, lag og foreninger)

Når du har fylt inn malen med dine innspill må du lagre den på din pc. Nederst på denne siden finner du en knapp som heter «gi ditt innspill». Når du trykker på den får du mulighet til å plassere innspillet på kartet, dersom innspillet gjelder hele kommunen plasserer du punktet tilfeldig innenfor kommunegrensen. Etter du har valgt et punkt i kartet vil du få opp en boks der du kan fylle ut din kontaktinformasjon og laste opp dokumentet med ditt innspill.

Du har mulighet til å komme med dine innspill frem til 13.09.2021

Har du tekniske problemer med å få lagt inn innspill i kartløsningen kan du også sende ditt innspill eller faglige spørsmål til: kommunepost@drammen.kommune.no. Vennligst merk spørsmål og innspill til planarbeidet med: «PLAN-20/03047: Innspill/spørsmål til kommuneplanens arealdel for Drammen kommune».

Alle arealinnspill vil bli vurdert. Når planprogrammet skal fastsettes i kommunestyret vil alle

Gjennom **fortellerkart** kan vi presentere planforslag med tekst, bilder og video i samspill med et kart.

Mulighet for å gi innspill innbyggerdialogen.

Eksempler fra Drammen kommune

Ny kommuneplan for Drammen kommune

INFORMASJON SAMFUNNSDELEN AREALDELEN INNSPILL

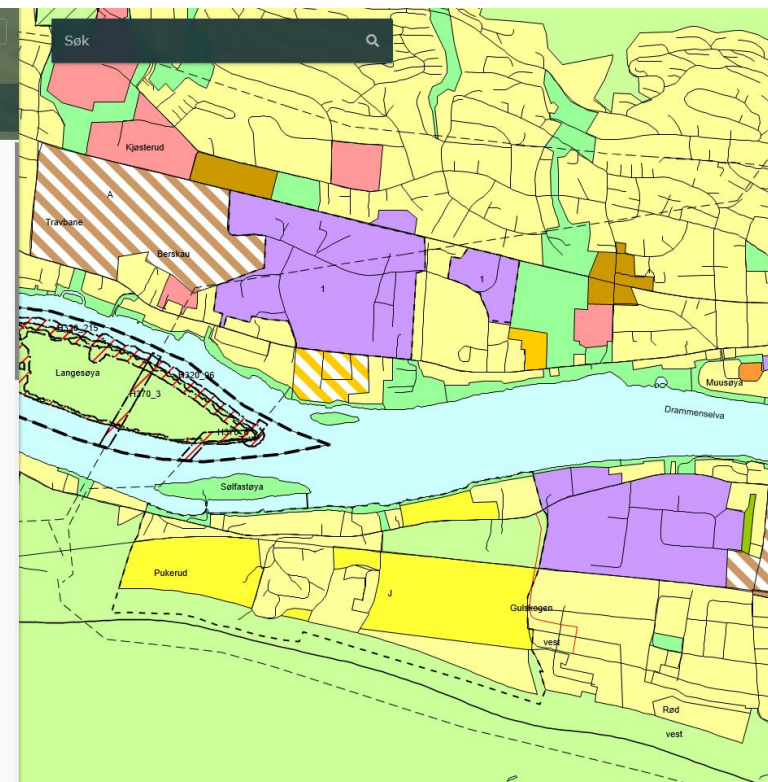
Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel legger føringer for hvordan vi skal bruke og utvikle de ulike områdene i kommunen. Planen bestemmer blant annet hvor vi vil bygge nye boliger, hvilke områder som bør utvikles først, hvordan vi skal ta vare på natur- og landbruksområder, hvor tjenestetilbud og næringsvirksomhet skal plasseres og hvordan vi skal komme oss rundt på en mest mulig effektiv og miljøvennlig måte. Arealdelen består av plankart, bestemmelser og en planbeskrivelse. Plankartet og bestemmelsene er juridisk bindende og skal legges til grunn for alle nye byggeprosjekter i kommunen.

Arealdelen bygger på målene og strategiene i kommuneplanens samfunnsdel. Samfunnsdelen inneholder også en overordnet arealstrategi, som fastlegger hovedprinsipper for kommunens arealforvaltning og gir føringer på utforming av den nye arealplanen. Arealstrategien legger føringer for fremtidig arealbruk og skal sikre at arealforvaltningen skjer i tråd med målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Planprosess
Første steg i planprosessen er å lage et planprogram. Planprogrammet sier noe om hvordan arbeidet med den nye arealdelen skal organiseres. Forslag til planprogram er lagt ut på høring og kan leses under følgende link: [Forslag til planprogram for kommuneplanens arealdel 2022-2040](#).

Det legges opp til 1.gangsbehandling av planforslaget til kommuneplanens arealdel sommeren 2022.

Arealinnspill - behandling

1. AREALINNSPILL

2. GROVSILING

3. KONSEKVENsutREDNING
AV ENKELTINNSPILL

4. KONSEKVENsutREDNING
AV PLANENS SAMLA VIRKNINGER

5. PLANFORSLAG -
KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Illustrasjon
Ringerike kommune, Åshild Lie

Planprogrammet kapittel 5.1 - oversikt over kriterier som legges til grunn

- Arealinnspill vurderes ut fra utvalgte temaer og kriterier med utgangspunkt i arealstrategien
- Hensikt: Skille ut innspill som åpenbart er i strid med vedtatt arealstrategi og nasjonale og regionale føringer.
- Unngå mer omfattende utredningsarbeidet enn nødvendig
- Gir forutsigbarhet og likebehandling

Tema	Kriterie	Kilde
Jordvern	Er innspillet i konflikt med dyrka eller dyrkbar jord? Jf. arealstrategien er det kun dersom vitale samfunnsmessige forhold tilsier det og alternativ lokalisering ikke er mulig at omdisponering av dyrka eller dyrkbar mark skal tillates. Boliger regnes ikke som vitalt samfunnsmessig behov i denne sammenheng ettersom alternativ lokalisering er mulig.	Areal-ressurskart Jordfaglig vurdering
Infrastruktur	<ul style="list-style-type: none">• Hvordan er kapasiteten på infrastruktur som VIA, skole, energi/strøm/fjernvarme? Vurderes for eksisterende og eventuelt planlagt infrastruktur.	Kommunens kart
Beliggenhet	<ul style="list-style-type: none">• Bidrar innspillet til en arealutvikling som er i tråd med arealstrategien?• Ligger arealet innenfor sentrumssoner eller grense for langsiktig vekst i arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel? <p>Ny boligbebyggelse skal hovedsakelig skje ved fortetting og transformasjon i Hønefoss, Heradsbygda, Haugsbygd og tettstedene.</p>	Arealstrategien.
Behov	Vurderes ut fra arealreserver i gjeldende kommuneplan og samfunnsbehov i planperioden. Kommunens arealdisponering har sammenheng med kostnadene til tjenester og teknisk infrastruktur. Samfunnets behov i planperioden vektet sterkt. Dersom området har tilstrekkelige arealreserver til det aktuelle formålet, tas innspillet ikke med videre. Markedsbehov eller sterke private ønsker er ikke alltid sammenfallende med samfunnsbehov.	Oversikt over arealreserver i gjeldende arealdel.
Naturmangfold og friluftsliv	<ul style="list-style-type: none">• Ligger arealet i et større sammenhengende naturområde og/eller som er verdsatt med høy verdi for friluftsliv?• Ligger arealet i 100-meterssonen fra vann og vassdrag?• Er det andre viktige natur- og miljøverdier i området som vil påvirkes negativt?	Friluftskartleggingen Naturbase
Samfunnsikkerhet	<ul style="list-style-type: none">• Ligger arealet innenfor registrerte faresoner for kvikkleire eller flom?• Ligger arealet innenfor innsattider for brann- og redning?	NVE Atlas

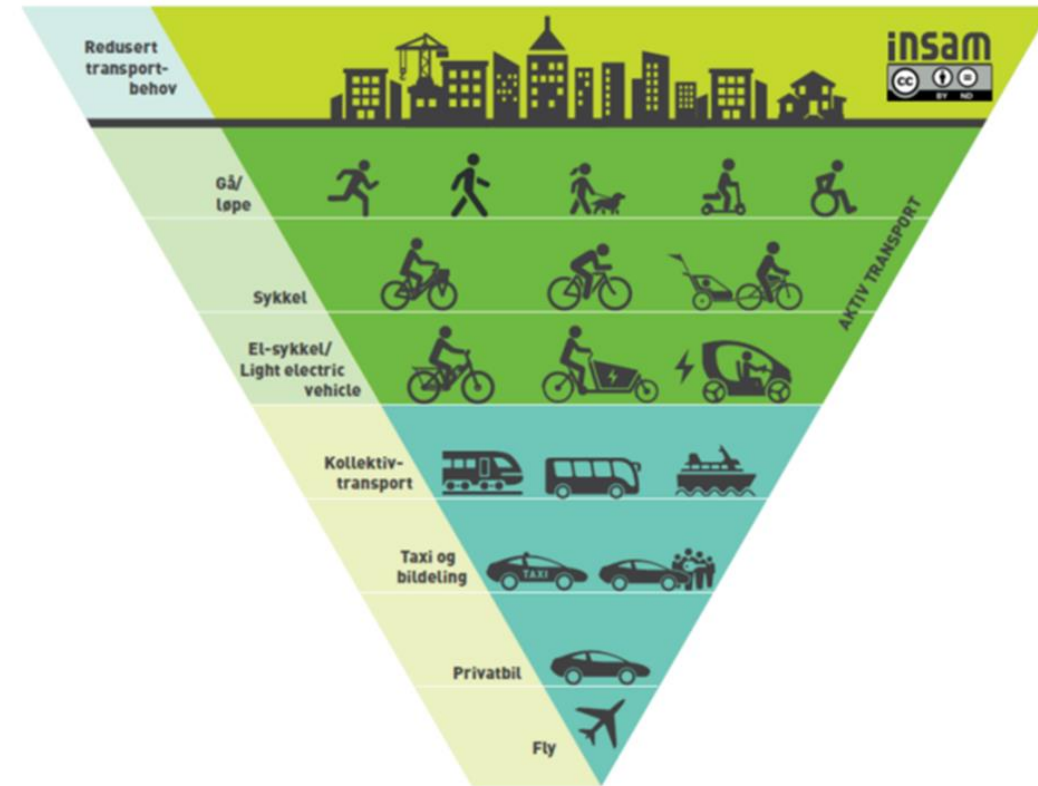

- Klimagrep i arealdelen
- Kompakt by- og tettstedsutvikling
- Næringsarealer
- Landbruk, naturmangfold og friluftsliv
- Samfunnssikkerhet, kommunale tjenester og infrastruktur
- Arealregnskap som styringsverktøy

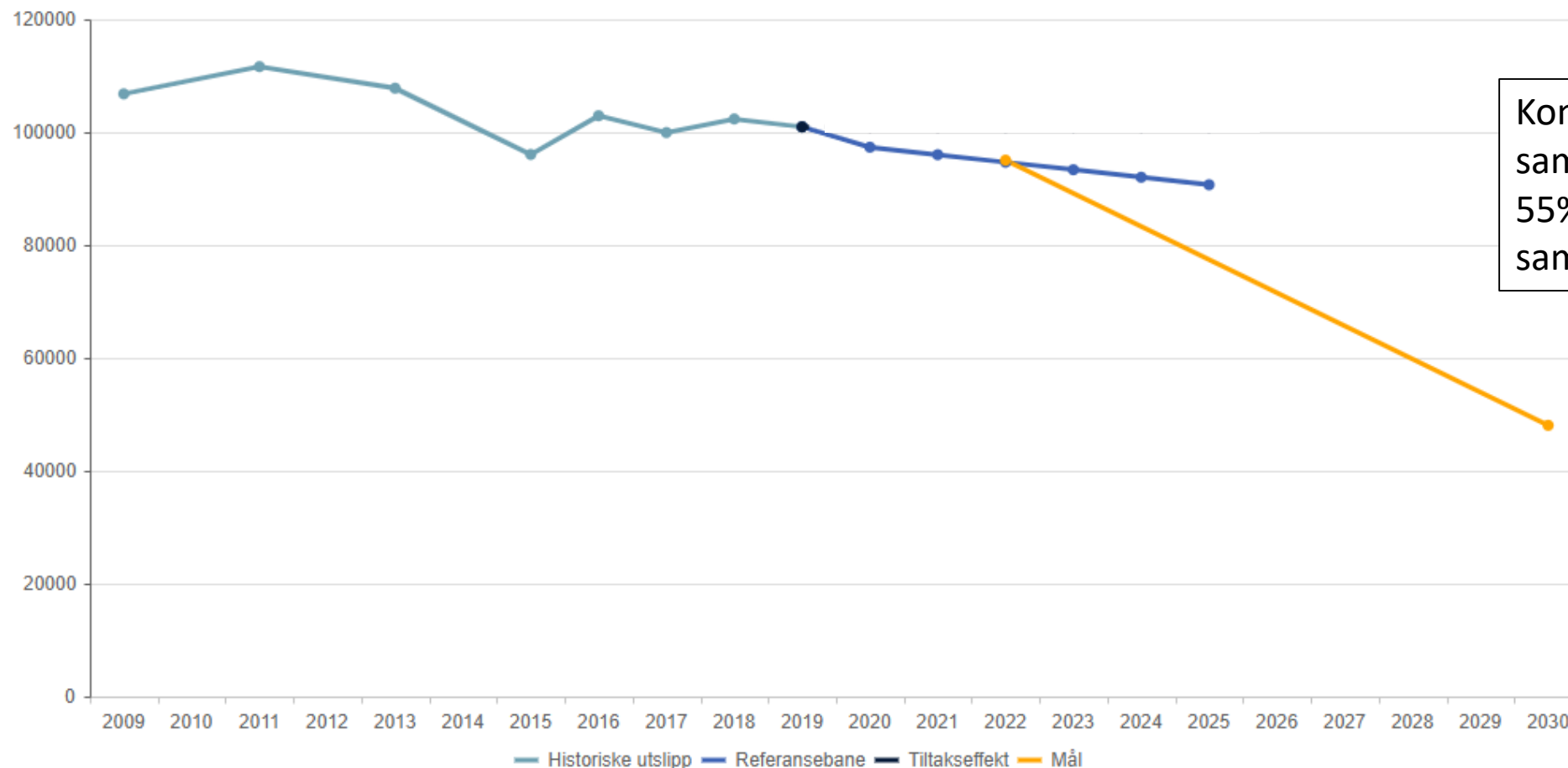
Klimagrep i arealdelen

- Arealplanlegging og krav i arealplaner er avgjørende verktøy for å redusere klimagassutslipp og ivareta naturens karbonlagre.
- Arealdelen skal legge til rette for en arealbruk som både ivaretar naturverdier, og legger grunnlag for lavere klimagassutslipp
- Sentralt grep → kompakt arealutvikling i tråd med arealstrategien
- I arealdelen skal det også sees på andre grep:
 - veitrafikk,
 - bygge- og anleggsplasser,
 - gjenbruk av bygg, materialvalg og energiløsninger samt
 - naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn.

Ringerikes klimabudsjett –mål for reduserte utslipp innenfor kommunegrensene

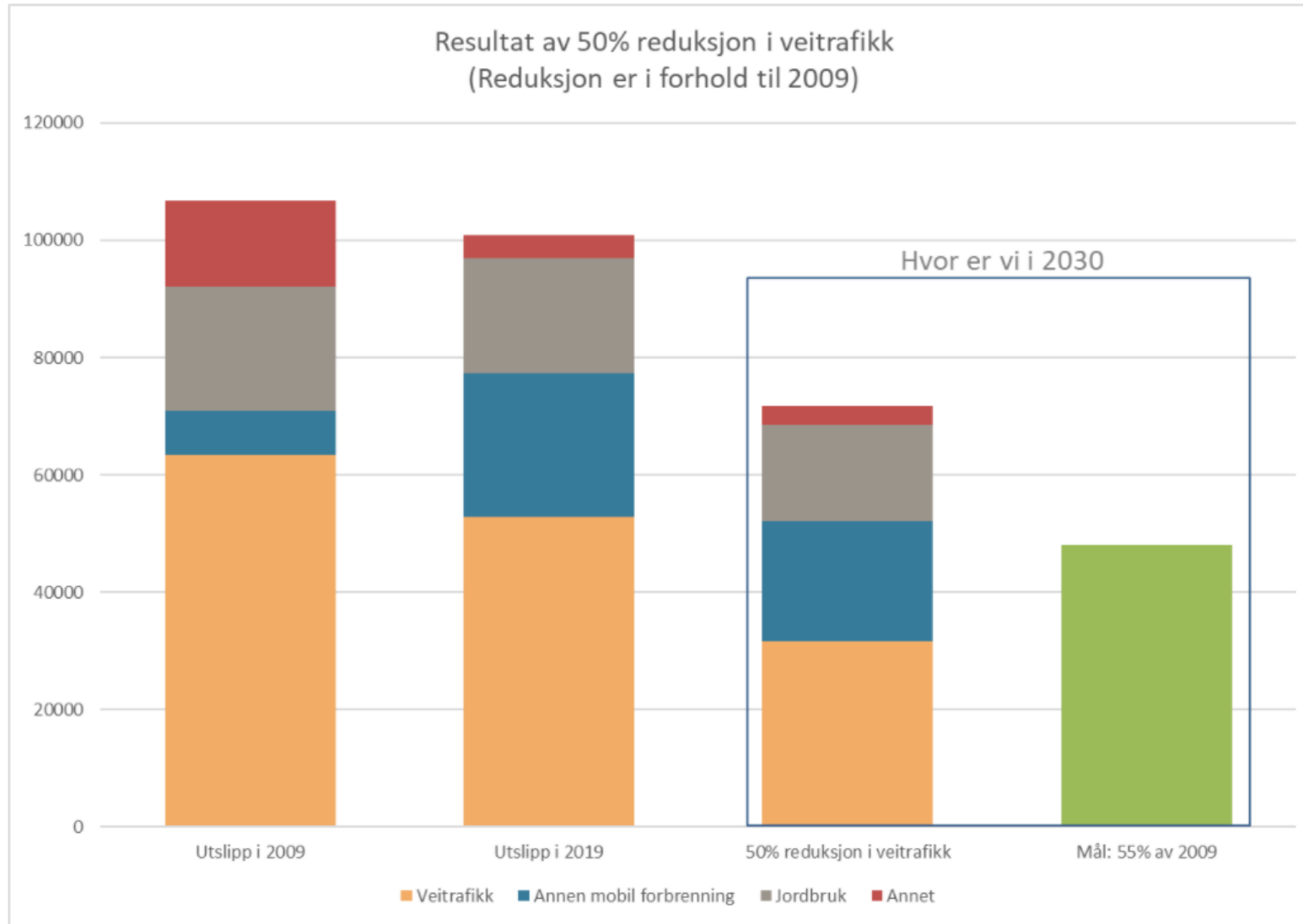

Kommuneplanens samfunnsdel setter mål om 55% reduksjon innen 2030, sammenliknet med 2009

Referansebanen: Forventet utvikling med vedtatte tiltak. Beregnet ut ifra de nasjonale framskrivningene fra nasjonalbudsjettet for 2021 og med den forutsetning at utviklingen i Ringerike vil tilsvare forventede nasjonale trender.

Reduserte utslipp fra veitrafikk viktig, men ikke nok

Nest største kilde til direkte klimagassutslipp i Ringerike er bygg- og anleggsmaskiner.

Potensialet er stort også for å redusere indirekte utslipp fra utbyggingsområder og bygg:

- lokalisering - viktig både for fremtidig transport og opprettholde arealer som binder karbon
- gjenbruk bygg
- materialvalg
- energiløsninger

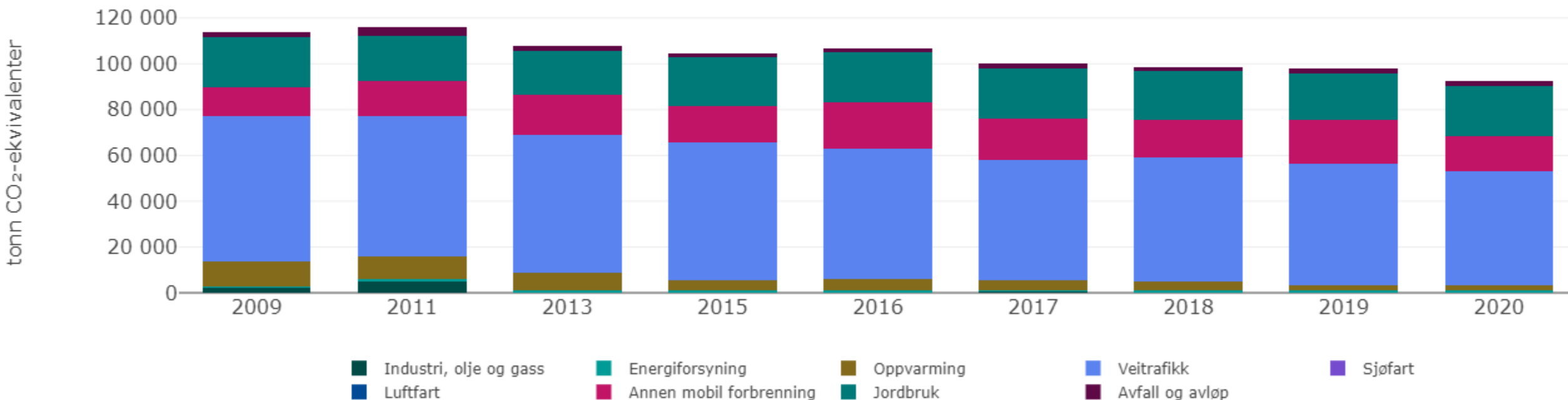

Utviklingen i direkte klimagassutslipp i Ringerike

Sektorfordelte utslipp per år Ringerike

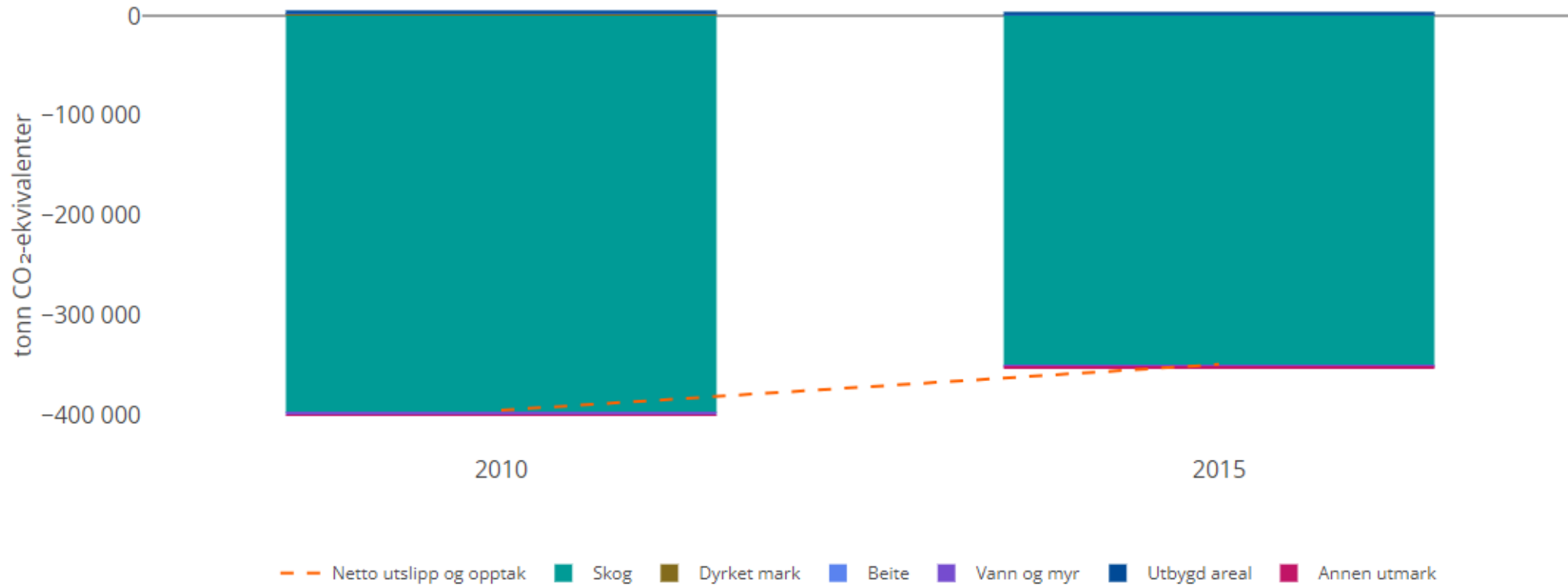
Kilde: Miljødirektoratet

Ringerikes skoger –viktige både for klima, naturmangfold, folkehelse og næring

Opptak og utslipp fra skog og endret arealbruk i Ringerike

Kilde: Miljødirektoratet/Nibio

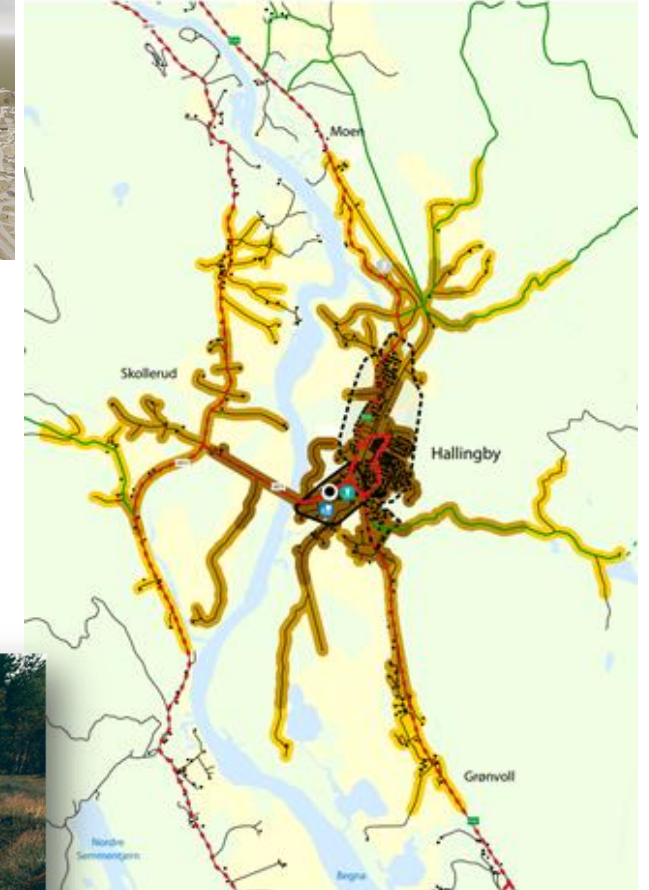
Kommuneplanens arealdel skal vurdere virkemidler for å:

- legge til rette for bærekraftig mobilitet slik at flest mulig går, sykler og kjører kollektivt
 - avgrense sone nullvekstmål?
 - transportutredninger og mobilitetsplaner ifm. større utbygginger?
 - tilrettelegge for gående, syklende, kollektivt – rekkefølgebestemmelser og andre virkemidler
- bidrar til å redusere klimagassutslipp og lokal luftforurensning fra bygge- og anleggsarbeid
- bidra til at nye utbyggingsområder og bygg til boliger og næring er areal- og energieffektive, og tar i bruk framtidsrettede energiløsninger og klimavennlige materialer
- ivareta viktige naturlige karbonlagre som våtmarker, myrer og skog

Nye snarveier over elvene for gående og syklende i byplanen
Rambøll - DRMA

Pexels

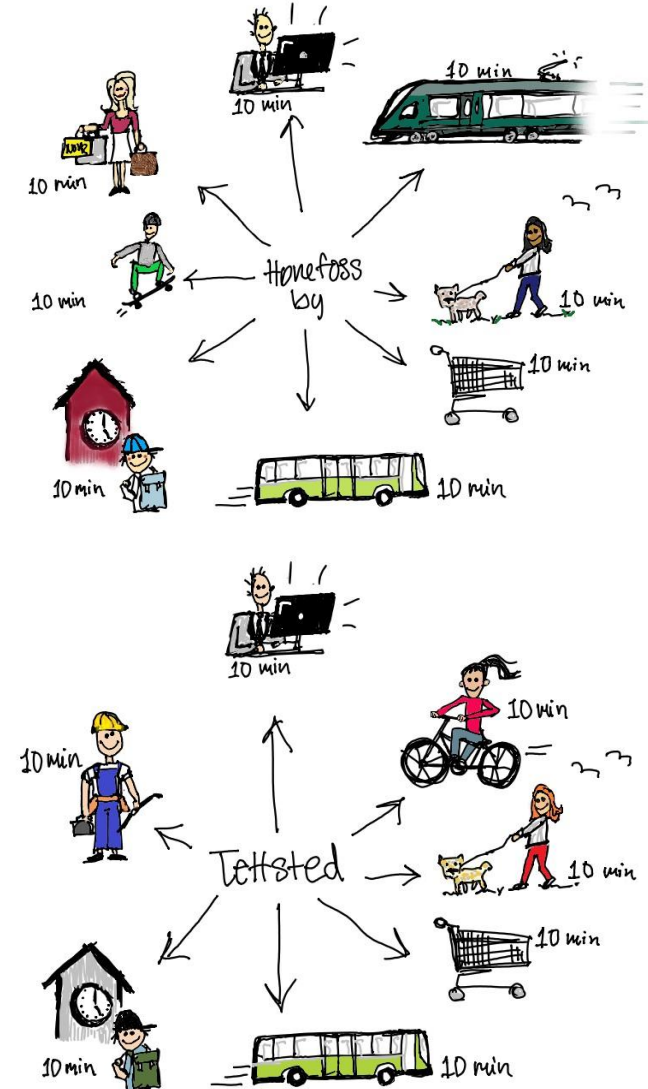

Kompakt by- og tettstedsutvikling

Kommuneplanens arealdel skal;

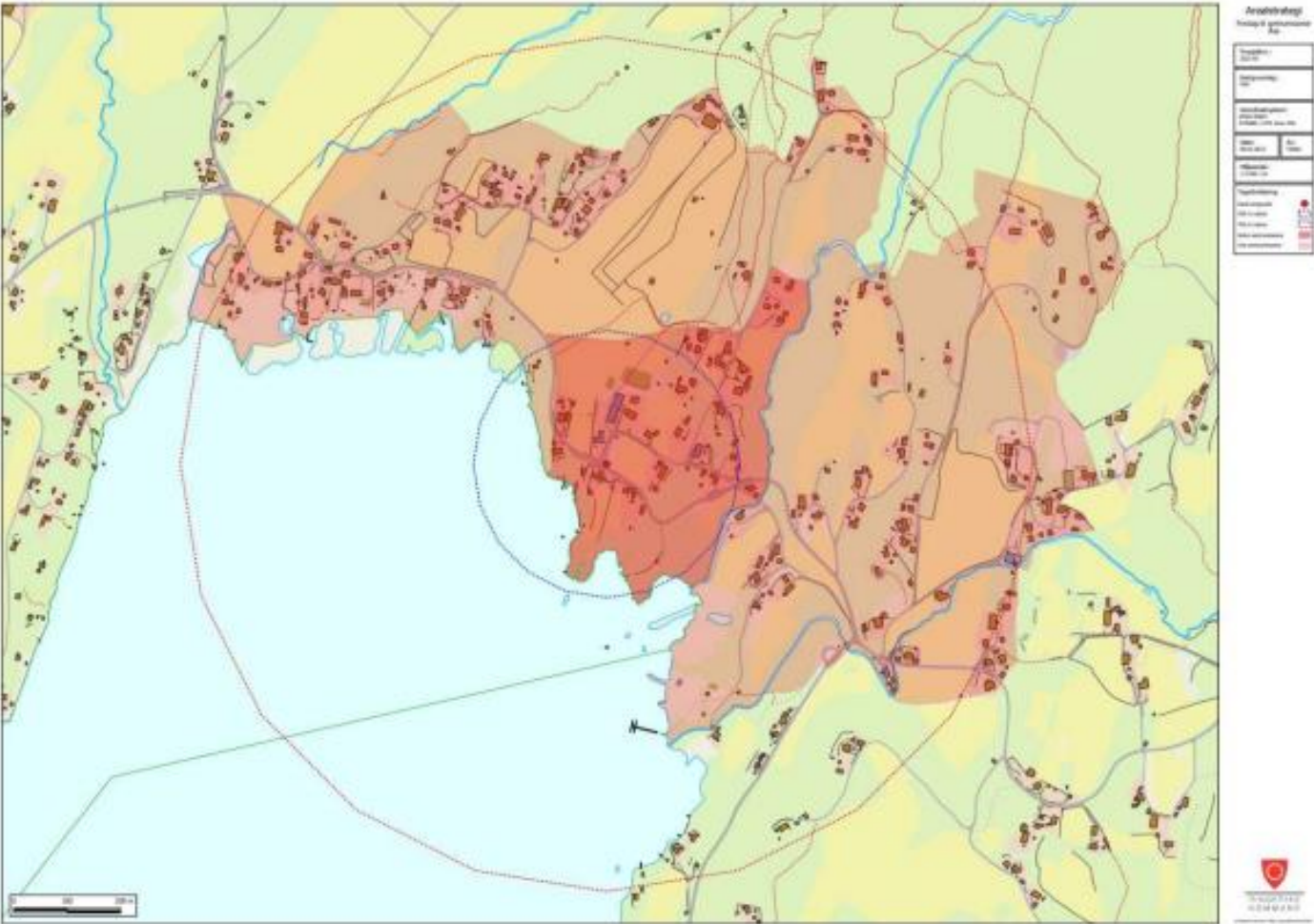
- Se helhetlig på by og tettsteder (arealer for bolig og næring, offentlige tjenester og infrastruktur m.m.).
- Sikre at utvikling skjer innenfra og ut etter arealstrategiens føringer for indre- og ytre sentrumssone samt langsiktig grense for vekst.
- Tilrettelegge for gående og syklende for å sikre god tilknytning til sentrum og boligområder.
- Utvikle boligbebyggelse med gode boligsosiale forhold for folk i alle livsfaser, og med ulike ressurser.
- Fokuserer på folkehelse og livskvalitet gjennom attraktive bomiljøer, nærmiljøer og sosiale møteplasser.
- Ivareta hensynet til estetisk utforming.
- Ivareta og registrere kulturmiljøer og kulturminner.

Kart for Åsa med forslag til indre og ytre sentrumssoner –høres sammen med planprogrammet

Vedlegg 2: Kart med forslag til avgrensninger av indre og ytre sentrumssoner for Åsa.

- Legge til rette for næringsutvikling, i tråd med vedtatt næringsplan og arealstrategien.
- Lokalisering skal følge opp kommunens mål for areal- og transportutvikling, og vurderes ut fra kriterier fastsatt gjennom ABC-prinsippet
- I arbeidet med arealdelen skal vi vurdere
 - eksisterende næringsområder, egnethet og behov for arealendringer eller formålsendringer
 - behov for nye næringsarealer, særlig i Hønefoss by og tettstedene.
 - følge opp kommunedelplan for masseforvaltning.

RINGERIKE
KOMMUNE

NÆRINGSPLAN 2-1

EN NY ARBEIDSPASS FOR HVER ANDRE NYE INNBYGGER

2020-2021

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET 4. JUNI 2020

Ringerike er rik på naturverdier og kommunen har ansvar for en bærekraftig forvaltning av ressursene.

- I arbeidet med arealdelen skal vi ivareta:
 - naturmangfold,
 - matproduksjon,
 - friluftsliv,
 - naturlig karbonlagring
 - robusthet mot klimaendringer
 - Vurdere mulighetene for å tilrettelegge for formål LNF spredt boligbebyggelse for bedre forutsigbarhet og tydelige rammer

Samfunnssikkerhet, kommunale tjenester og infrastruktur

I arbeidet med kommuneplanens arealdel med vurderinger og avveininger mellom vekst og vern skal vi:

- Sikre at samfunnssikkerheten ivaretas slik at kommunens innbyggere ikke utsettes for unødig risiko.
- Sikre at det avsettes tilstrekkelige og riktig lokaliserte arealer til offentlige tjenester som skoler, barnehager, helseinstitusjoner mv. i et langsiktig perspektiv
- Sikre en helhetlig og samordnet planlegging slik at eksisterende og nye investeringer i teknisk infrastruktur knyttet til vei, vann og avløp mv. på best mulig vis vil komme innbyggerne til gode.
- Tilrettelegge slik at vekst og utvikling bygger på prinsippene om begrensninger i personbiltransporten - bla knyttet til kollektiv, gange og sykkel, samt p-strategi

Arealregnskap som styringsverktøy

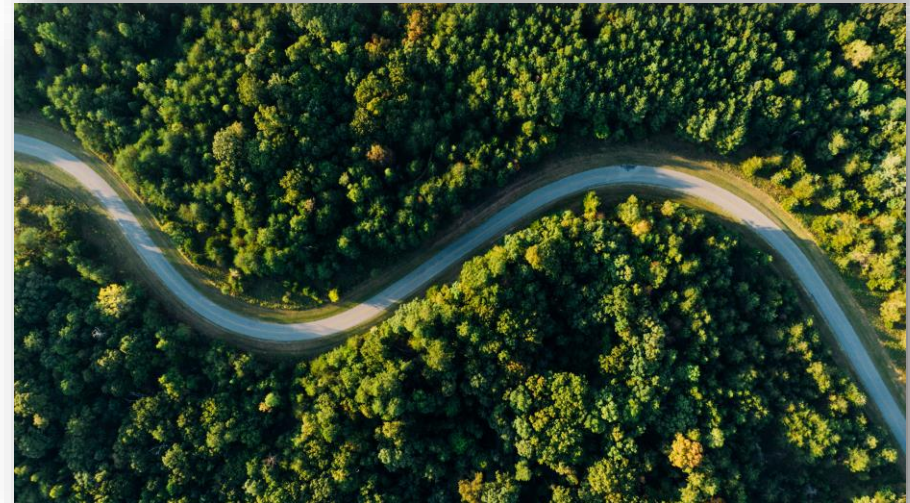
- Verktøy for å nå en rekke av målene i samfunnsdelen og arealstrategien
- Kunnskapsgrunnlag for å vurdere alternativer og unngå tap og nedbygging av verdifulle arealer

Arealregnskapet skal brukes til å:

- Overvåke endringer i arealbruk over tid
- Definere og gi oversikt over viktige arealtyper
- Planlegge for en langsiktig og bærekraftig forvaltning

To tabeller:

- Arealformålene i planen
- Utvalgte arealtyper/naturtyper, f.eks. dyrka og dyrkbar mark, skog med ulik bonitet, myr etc.

Kapittel 5: Opplegg for konsekvensutredning

De områder som i grovsilinga vurderes å ha **ingen konflikt** eller **middels eller usikker negativ konsekvens**, tas med videre til konsekvensutredning.

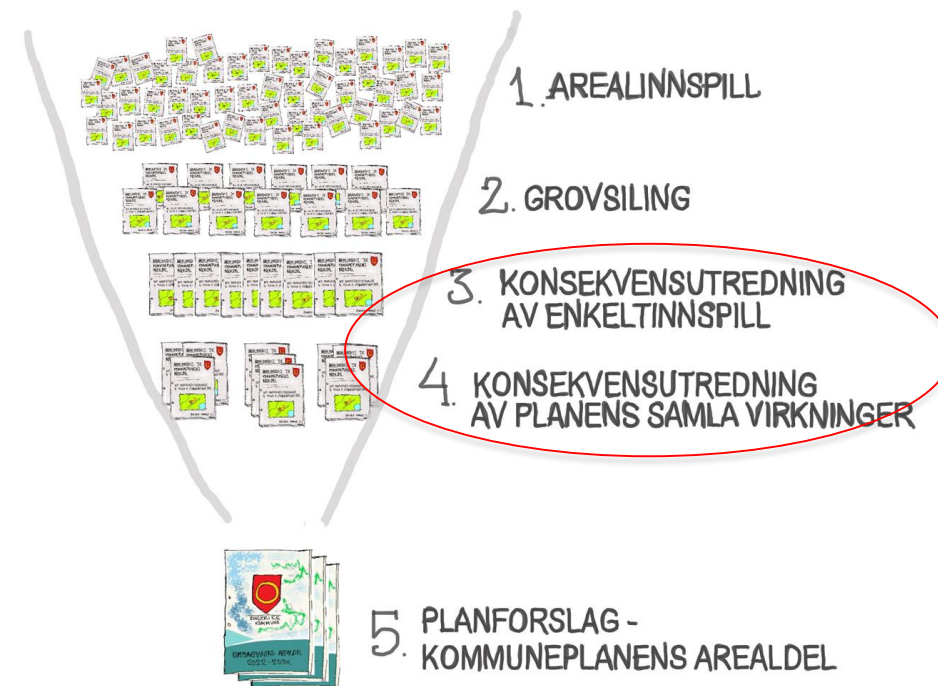
Enkeltområder:

- skjema med nøkkelinformasjon om virkninger for miljø- og samfunn og vurderinger
- Alternativer, avbøtende tiltak?

Samla virkninger:

- Det totale «fotavtrykket» planforslaget vil gi for miljø og samfunn
- Helhetlig beslutningsgrunnlag –vurdere opp mot mål i samfunnsdelen med arealstrategi samt regionale og nasjonale føringer
- Arealregnskap

Må ivareta krav i KU-forskriften og benytte anerkjente metoder.

Framdriftsplan

–milepæler for politiske vedtak er markert i orange

Milepæl	2021		2022												2023					
	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun
Utarbeide planprogram																				
Politisk sak - oppstart og forslag til planprogram																				
Høring og offentlig ettersyn – oppstart og planprogram																				
Politisk sak - fastsette planprogram																				
Arealinnspill																				
Utredninger og utarbeide planforslag																				
Prinsippvedtak med grovsiling av arealinnspill																				
Politisk sak – 1. gangsbehandling																				
Høring og offentlig ettersyn (6 uker)																				
Behandling av uttalelser og ev. endringer i planforslag																				
Politisk sak - vedtak av plan																				

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
13/22	Hovedutvalget for miljø- og arealforvaltning	07.03.2022
	Formannskapetets Strategi og plan	

Kommuneplanens arealdel 2023-2035 - oppstart og forslag til planprogram

Rådmannens innstilling:

1. Ringerike kommune varsler oppstart av revidering av gjeldende kommuneplan jf. plan- og bygningsloven § 11-12.
2. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn jf. plan- og bygningsloven § 11-13.
3. Kriteriene i forslag til planprogram kapittel 5.1 skal ligge til grunn for grovsiling av arealinnspill og ubebygde byggeområder i gjeldende arealdel.

RINGERIKE
nærmest det meste

RINGERIKE
KOMMUNE